

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 65. — STEV. 65.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 18, 1924 — TOREK, 18. MARCA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

NOVE PRIČE V ZADEVI DAUGHERTY-JA

Med novimi pričami je tudi Tex Richard, znani impresarij rokoborskih tekem. — Senator Wheeler je vnovič napadel generalnega pravdnika. — V Washingtonu vlada velika politična napetost. — Zrakoplovni častniki bodo izpovedali glede sleparij v avijatičnem zboru.

Washington, D. C., 17. marca. — Senatski odsek za preiskavo urednega poslovanja generalnega pravdnika Daugherty-ja je zaključil danes svoj prvi teden poizvedovanj s povabilom dolgega seznama novih prič, ki bodo baje podale nove in senzacionalne izjave.

Odkar je pričala Mrs. Roxie Stinson, ločena žena osebnega prijatelja Daugherty-ja, Jesse Smitha, ki je izvršil pred nekako enim letom samomor v stanovanju generalnega pravdnika, je zaslišal senatski komitej številne priče, ki so izpovedale vse, kar jim je bilo znano v tej kočljivi zadevi.

Demokratski senator Wheeler iz Montane, glavni poizvedovalec senatskega odseka, trdi, da kažejo dosedanja razkritja, posebno glede nepostavnega razkazovanja filmov boja med Dempseyem in Carpentierjem, da je obstajala "praveca zarota". V izjavi, katero je obelodanil večeraj zvečer, je rekel, da zadostuje že sedaj pridobljeni dokazilni material za izposlovanje obsodbe radi zarote, v namenu, da se prevrzi vladno in radi splošne korupcije. Tak pravorek bi baje padla katerakoli velika porota v Združenih državah.

Wheeler je izjavil, da se bo še bolj poglobil v vsa ta vprašanja, predno bo storil nadaljne korake.

Med pričami, ki bodo v kratkem zaslišane glede kupčije s filmi, kojih razkazovanje in prevažanje v meddržavnem prometu je bilo prepovedano, se bo nahajal tudi J. O. Hildbridge, iz Baltimore-ja, prejšnji agent justičnega departmanta, kojega poročilo je bilo deloma že v soboto prečitano v komiteju. Nadalje bodo zaslišani Tex Richard, športni podjetnik iz New Yorka; Jack Muma, neyorški poročevalec lista "Enquirer" v Cinematiju in Williana Orr, nekdanji tajnik newyorškega guvernerja Whitmana. Upoštevalo se bo tudi izjavo filmskega podjetnika Freda Kuby-ja iz New Yorka, ki je v soboto pred odsekom izjavil, da so pokazali film v najmanj 22 zveznih državah.

Zvezni avijatični častniki so najbolj odlični med določeno povabljenimi pričami, ker bodo izpovedali glede sleparij v avijatičnem zboru. Tudi Roxie Stinson ter prejšnji agent justičnega departmanta, Means, bosta zaslišana glede te faze poizvedovanj o uradnem poslovanju generalnega pravdnika Daugherty-ja.

Senator Wheeler je tudi sprejel ponudbo newyorškega finančnika Frank Vanderlipa v imenu "Citizens Research Bureau", da nudi komiteju svojo pomoč. Kot znano je vzbudil Vanderlip pravcato senzacijo v petrolejskem škandalu tekom govora, katerega je imel v Ossiningu. Wheeler je izjavil, da ga veseli, da je priskočila komiteju na pomoč ta ugledna meščanska organizacija.

Glede izjav, katere je objavil večeraj gen. pravdnik Daugherty, je rekel senator Wheeler, da si je generalni pravdnik storil kaj najhujšo uslugo, ko je napadel ter obrekoval zaslišane priče. Wheeler je rekel v nadaljnjem, da je Daugherty sam nastavljal Meansa v justičnem departmentu in da je Mrs. Stinson dosti dobra, če se kreta v družbi generalnega pravdnika, njegovega brata in njegovih najbolj intimnih prijateljev.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se pelom naša banke izvršujejo sanesljivo, hitre in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA
Raspisnija na sadnje pošte in izplačuje "Poštni čkovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. \$13.40
2000 Din. \$26.60
5000 Din. \$66.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Raspisnija na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotini in Zadru.

200 lir \$ 9.80
300 lir \$14.40
500 lir \$23.50
1000 lir \$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prispejajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
23 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 487 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

REŠILCI IN REŠENI.

Slika nam predstavlja kapitanaparnika "Cissy", njegovo posadko ter deset rešenih s parnika "Santiago", ki se je potopil pri Cape Hatteras. Petindvajset mož s parnika "Santiago" je utonilo.

2 MILIJARDI DOLARJEV VOJAŠKEGA BONUSA

Bonus bo stal ameriški narod dva tisoč milijonov dolarjev, a stroški bodo porazdeljeni na dvajset let. — Načrti kongresa.

Washington, D. C., 17. marca. Predsednik Green hišnega komiteja za pota in sredstva je danes objavil poročilo komiteja glede nove vojaške bonus-predloge, o kateri bo v torek zbornica razpravljala ter glasovala. Minimalne stroške predloge, če bi postala postava, se ceni na več kot dva tisoč milijonov dolarjev, porazdeljenih na dvajset let.

Poročilo izjavlja, da bo najbrž mogoče pokriti stroške s prihranki vlade, ki so bili uveljavljeni v zadnjem času.

Minoritetno poročilo štirih republikanskih članov komiteja napada dovolitev bonusa kot nezdrav princip ter izjavlja, da bo sprejem bonusa omejil davčne popuste tekom prihodnjega fiskalnega leta.

Predloga določa polno vplačana, dvajsetletna endowment zavarovanja ter cash plačila za veterane, ki so vprašani do ne manj kot \$50 odškodnine radi njih službe v armadi.

Zagovorniki odredbe pričakujejo, da bo sprejeta, čeprav je treba dvotretinsko večino, ker bo v takem slučaju predloga sprejeta s suspendiranjem določb, ki omejujejo debato ter prepovedujejo vse amendmente ali dostavke.

Člani demokratične veteranske skupine so bili danes vznemirjeni, ker jim je bila odrečena pravica, da vlože amendment, ki naj bi določal polno izplačanje v gotovini kot alternativo. Večina teh demokratov pa bo vendar glasovala za predlogo, čeprav se bo morala odpovedati svojemu amendmentu. Eno in dvajset demokratskih članov iz New Yorka je podpisalo izjavo, da bi jim bilo bolj povšeči izplačanje v gotovem denarju.

Predsednik komiteja je rekel, da bo predloga sprejeta in da bo postala postava, ker je drugače sestavljena kot predloga, katero je vetiral pokojni predsednik Harding.

V slučaju sprejema bo znašala povprečna zavarovalna polica \$962.

AMERIŠKI ZRAKOPLOVCI NA POTI KROG SVETA

Trije ameriški zrakoplovci, kojih cilj je poleteti krog sveta, so srečno dospeli v Sacramento. Sprva je bilo slabo vreme.

Mather Field, Sacramento, Cal., 16. marca. — Trije ameriški zrakoplovci, ki so se dvignili s Clover Fielda ob poldnevi zjutraj, so srečno dospeli ob dveh popoldne na Mather Field.

Prvi je pristal poročnik Lowell Smith s svojim zrakoplovom. Sledila sta mu poročnik Erl H. Tonkin in major Frederick L. Martin, poveljnik ekspedicije.

Sprva je bilo vreme jako slabo, toda zrakoplovci so z veliko lahkoto premagali vse težave.

Zrakoplovci bodo preleteli vsega skupaj 30.000 milj.

Iz Californije se bodo podali proti zapadu, preleteli Kitajsko, Indijo, Evropsko deželo, Atlantik, vso Ameriko, ter se bodo, če bo šlo vse posreči, izkrcali v Californiji.

REKA JE FORMALNO SPOJENA Z ITALIJO.

Reka, 16. marca. — Danes je dospel na Reko italijanski kralj Viktor Emanuel.

Med velikimi slovesnostmi je bila Reka formalno pridružena Italiji.

NAJNOVEJŠE POVELJE TURŠKE VLADE.

London, Anglija, 16. marca. — Zadnja poročila iz Turčije naznanjajo, da je vlada prepovedala nositi turban in kaftane. Ta prepoved je povzročila vsepovsod veliko senzacijo.

GENERAL FLORES BO KANDIDIRAL V MEHIKI.

Mexico City, Mehika, 17. marca. Guverner države Sinaloa, Angel Flores, je danes izjavil, da bo kandidiral za predsedniško mesto. Njegovo geslo bo: Slova med Mehikanci!

Kandidiral bo tudi general Plutarco Calles.

MORGAN JE DOSPEL V MONACO.

Nica, Francija, 17. marca. — Znani newyorški bankir J. P. Morgan je dospel danes na parnik "Lapland" v Monaco.

Jutri bo odpotoval proti Parizu.

FRANCIJA V VELIKIH FINANČNIH ZADREGAH

Francoska banka je izjavila, da ne bo za enkrat načela ameriškega kredita. — Mogoče je, da bodo spravili frank nazaj na 18 frankov za en dolar.

Pariz, Francija, 16. marca. — Splošno prevladuje mnenje, da so bili obupni napor francoske vlade, da ustavi neprestano padanje franka, uspešni tekom preteklega tedna in da se bodo ti uspehi nadaljevali tudi tekom tekočega tedna. Čeprav je padel frank od 28 na 21 za en dolar ter angleški funt od 120 na 90, se izjavlja vendar tukaj, da predstavlja to povprečno vrednost franka tekom preteklega leta in da je danes finančni položaj Francije boljši kot je bil tekom leta 1923.

Večina francoskih finančnih izvedencev, soglasno v mnenju, da bi morali francoski bankirji poskusiti, da spravijo frank na 18 za en dolar ter angleški funt na 80 in da naj bi se organizirali proti vseni nadaljnji poskusom, da se zmanjša vrednost franka.

Intrasigant je izjavil danes zvečer, da je izvedel od Francoske banke, da se ni še dotaknila kreditov, katere je najela Francija v New Yorku in Londonu in da je dvigovanje vrednosti franka posledica moralnega učinkovanja objave, da so ti krediti na razpolago. List pravi, da "so naše rezerve še vedno nedotaknjene".

Tekom neprestanega padanja franka v preteklih dveh tednih so napravili vsi opozicijski listi glavni krivdo ministrskemu predsedniku Poincaréju. Ker ostanejo verni političnim tradicijam, nočejo sedaj priznati, da ima Poincaré za službo, da se je vrednost franka zopet dvignila in se redno skušajo najti v valutnem položaju ministeira proti neumornemu ministrskemu predsedniku, ki je bil za poslen neprenehoma v namenu, da spravi skozi senat svojo davčno predlogo, koje namen je uveljaviti velike izpremembe ter postaviti finančne dežele na zdrave podlage.

Quotidian, vodilni list liberalcev, je vpriporil oster napad na ministrskega predsednika radi pogojev posojila, katero je Morganova banka v New Yorku dovolila Francoski banki. List trdi, da je Poincaré obljubil, da ne bo država najemala nikakih nadaljnjih posojil in da bo sprejela načrt, kot ga bodo predložili repariacijski izvedenci. Liberalci, ki so celi čas zagovarjali take stvari, izjavljajo sedaj, da je francoska vlada prodala neodvisnost dežele Morganu in njegovim

ITALIJANSKI KRALJ JE PREVZEL REKO

Ljudska množica je navdušeno pozdravila italijanskega kralja tekom formalnih aneksijskih slovesnosti. — Sijajni spreved se je pomikal po ulicah mesta. — Provizorični guverner Reke je izrazil monarhu lojalnost in zvestobo v imenu prebivalstva. — Čitanje formalne proklamacije. — Mussolini odlikovan.

Reka, Italija, 16. marca. — Na tisoče ljudi je sprejelo italijanskega kralja Viktorja Emanuela, ko je prišel danes na Reko, tekom slovesnosti v zvezi s formalno aneksijsko mesta.

Mesto je bilo polno tujcev, ki so prišli iz sosednjih krajev. Kralj je dospel ob polenajstih zjutraj na krovu velikega motornega čolna iz Brindisi. V njegovem spremstvu so se nahajali admiral di Thaon, mornariški minister, generalni direktor policije, De Bono in drugi. Ko se je kralj izkrcal, ga je pozdravilo eno in dvajset strelav iz topov, godbe so zaigrale, in spreved se je pričel pomikati po ulicah mesta.

Občinske oblasti so čakale kralja v pristanu ter mu izročile ključe mesta. Parada je bila zelo impozantna ter se je pomikala skozi številne slavočke. Sprevedu je načeloval oddelek kirasirjev v sijajnih uniformah. Otroci so trosili cvetke po poti in ljudske množice so mahale s klobuki in robc, ko so pozdravljale monarha. Ceste, po katerih se je pomikal spreved, so bile sijajno okrašene.

Ko je dospel spreved do občinske hiše, je odšel kralj iz občinskim svetom v posvetovalnico, kjer so bili zbrani župani in zastopniki vseh krajev iz okolice Reke. Kralj je sedel na vzvišeni stol. Dr. Antonio Grossich, provizorični guverner Reke, je izrazil nato monarhu lojalnost in zvestobo prebivalcev Reke. Sledil mu je notar Icilio Bašič, ki je izročil kralju dve izjavi, pisani na pregaumentu.

Cerimonija je bila s tem končana, in kralj se je odpeljal s svojim spremstvom v palačo guvernerja, pred katero se je zbrala velika ljudska množica.

V spremstvu generala Giardina, vojaškega guvernerja Reke, je stopil kralj takoj na balkon in tam je general Giardino prečital formalno proklamacijo s katero se je proglasilo aneksijo Reke.

Ko je prečital vojaški guverner proklamacijo, je izbruhnil vihar aplavza, ki je trajal več minut. V odgovor se je kralj priklonil.

Kralj se je vrnil nato v palačo, kjer se je vršil sprejem patriotičnih društev. Tekom nagovorov je dal izraza svojemu veselju vsprico iskrenega sprejema, katerega mu je priredilo prebivalstvo Reke.

Zvečer se je vršila iluminacija in spuščali so v zrak rakete v mestu in na bojnih ladjah, ležečih v pristanišču. Do pozne ure zvečer so se ljudske množice pomikale po ulicah.

Rim, Italija, 16. marca. — Kralj Viktor Emanuel je podelil ministr. predsedniku Mussoliniju red Annunzijate, soglasno z izjavo v oficijelnem listu vlade. To je najvišje odlikovanje, ki ga more podeliti italijanski kralj. Nosilec tega reda se smatra bratrancem kralja.

Znani D'Annunzio se je zahvalil kralju za odlikovanje, ker mu je z naslovom princea podelil skrb za najbolj važno in osamljeno točko italijanskega ozemlja, na kranjskem Snežniku.

kompanjonom. List pravi, da noče kritizirati Morgana, ki je napravil dobro kupčijo ter nadaljuje v svojih izjavanjih:

— Kako zelo je moral trpeti ponos Poincaréja, da je sprejel moč od te mednarodne finance, katero je vedno tako strogo obsojal v svojih govorih. Kakšna ironija usode je, da se je sedaj obrnila na Morgana, kojega predloge leta 1922, ko je bil Morgan načelnik komisije izvedencev, je tako odločno ter sarkastično zavrnil!

Glede pogojev, zvezanih s posojilom, piše list:

— Poznati moramo vse obveznosti, prevzete od Francoske banke v imenu francoske vlade in sicer brez vsakega odlašanja. Ali sta dve leti te prisiljene politike pripraviti Poincaréja da te ga, da spravi Francijo pod varstvo inozemskega bankirja, po uzozen Kitajske in Venezuele? Tudi ostali opozicijski listi se izražajo v sličnem smislu.

GENERAL UMRL PO ODLIKOVANJU.

Pariz, Francija, 16. marca. — Večeraj je bil odlikovan z velikim križem častne Legije francoski

visoki komisar za Carigrad, general Pelle. Danes je pa v Toulonu nenadoma umrl.

Bil je eden najbolj znanih francoskih vojaških diplomatov.

VELIKE DEMONSTRACIJE BELGIJSKIH VETERANOV.

Bruselj, Belgija, 16. marca. — Danes so se nadaljevale demonstracije belgijskih veteranov. Hodijo po ulicah, in zahtevajo, naj se znižajo cene najpotrebnejših živil. S podporo, ki jo dobivajo, se ne morejo preživeti.

ALBANSKI NASPROTUJEJO UREDITVI MEJA.

Tirana, Albanija, 17. marca. — Jugoslovanska vlada zahteva, naj se v njen prid izpremeni albanska meja. Te zahteve so Albance strahovito razburile. Albanska vlada je izdala oficijelno noto, v kateri se glasi:

Albanski narod ne bo za nobeno ceno odstopil niti koščka svojega ozemlja. Albanska meja je bila že zdavnaj določena. Kdor jo bo izpreminjal, bo spravil deželo v ogenj.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issues Every Day Except Sundays and Holidays

For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
in U.S.A.	in U.S.A.	in U.S.A.
\$3.00	\$3.00	\$3.00
For six months	For six months	For six months
\$1.50	\$1.50	\$1.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim nedel in praznikov.
Za vsake leto podpiše in obsest se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno po-
stavi pri Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
redi prejeto bilančno namani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2576

ALFRED PRINCE

TRADES UNION COUNCIL

FARMERJEM NA POMOČ

Predsednik Coolidge je priskočil na pomoč trpečim farmerjem. Na nasvet carinske komisije je zvišal uvozno pristojbino za pšenice za dvanajst centov pri bušlju in za pšenično moko za 26 centov pri sto funtih. Vsled tega bo znašala carina za bušeljske pšenice 42 centov in za sto funtov pšenične moke \$1.04.

To zvišanje carine se obrača v glavnem proti Canadi. NNa ta način se skuša preprečiti uvoz canadskih pšenice in pšenične moke. Carinska komisija je priporočila po-
višanje na temelju javnih zaslišanj, v katerih so skušali zastopniki ameriških žitnih interesov, mlinarjev in drugih, dokazati, da je treba na vsak način z višjo carino za-
varovati domači pridelek pšenice. Komisija je pri tem ugotovila, da je mogoče proizvesti v Canadi bušeljske pšeni-
ce za 42 centov ceneje kot v Združenih državah in da je lahko spraviti pšenično moko na trg za \$1.04 ceneje kot pa v Združenih državah.

Ker je proizvod pšenice odvisen od vremenskih vpli-
vov, je jasno, da pridejo pri tem v poštev le povprečni pro-
dukcijski stroški. Komisija seveda ne more ugotoviti, ko-
liko bo po prihodnji žetvi stal bušeljski ameriškega ali ca-
nadskega farmerja. Uspeh zadnje žetve pa se ne nahaja
več v rokah majhnega farmerja, kateremu hoče baje zvi-
šanje carine na uvoz pšenice pomagati. Če bo izpolnila
odredba predsednika pričakovanja, katera se stavi va-
njo, bo posledica zvišanje cen pšenice, a od tega zvišanja
ne bodo imeli koristi mali farmerji, temveč le spekulanti
in profitirji. Ti spekulanti ne bodo nato zaslužili le pri
ameriški pšenici, katero kupujejo od farmerjev za lepo
ceno, temveč tudi pri pšenici canadskih farmerjev, ki je
bila že uvedena ter se nahaja v skladiščih ameriških žit-
nih spekulantov.

Zvišanje carine pospešuje mahinacije spekulantov in
veletrgovcev. Ameriški delavec bo moral tekom nasled-
njih par mesecev plačati več milijonov dolarjev za "pospe-
šenje ameriškega poljedelstva", a tega denarja ne bo do-
bil ameriški mali farmer. Svojo pšenico je že davno pro-
dal. Upniki, ki so ga prisilili k nagli prodaji in prekupei,
ki so znali izkoristiti njegov bedni položaj, bodo utaknili
svoje lastne žepe povsem nezasluženi dobiček.

Ameriškiemu malemu farmerju, ki proizvaja pšenico,
ni mogoče pomagati s takimi odredbami. Če odgovarjajo
zagotovila izvedencev, predložena carinski komisiji, dej-
stvom, ne more ameriški proizvajalec pšenice tekmovati z
drugimi na svetovnem trgu. Kje pa ostane ameriški far-
mer, če lahko njegov canadski tovariš spravi na trg bušeljske
pšenice za celih 42 centov ceneje kot pa on? Niti Cana-
dee, niti kak drugi direktni proizvajalec pšenice ne zaslu-
ži toliko pri bušlju. Proizvajalec morajo prodajati v svo-
jo lastno izgubo, čeprav je jasno, da so Združene države
glavni proizvajalec pšenice na svetu.

Ameriško poljedelstvo potrebuje predvsem korenite
izpremembe produkcijskih pogojev. Visoke cene zemlje,
visoka najemina, tribut, katerega mora plačevati farmer
izdelovalcem poljedelskih strojev, umetnega gnoja, poso-
jevalcem denarja in prekupecem, ga spravljajo na beraško
palico.

Vsled tega ne more prav nič pomagati farmerju carin-
ska odredba, katero je odobril predsednik Coolidge. Da se
v resnici odpravi bede ameriških farmerjev, bi bilo treba
predvsem pristržiti proti kapitalistom, ki izkoriščajo
farmerje. Take odredbe pa so seveda v Ameriki nemogo-
če, vsaj dokler bo obstajal sedanji red.

Dopisi.

Ringo, Kansas.

Pred kratkim je skoro do smrti
pobil mojega moža v premo-
gov. Nahaja se še vedno v bol-
nišnici v Frontenacu, Kansas. Se-
dej upamo, da bo ozdravel.

Ana Angel

Girard, Kansas.

Pri nas so zopet postale bolj
slabe razmere. Dvakrat na teden
se dela. Potem si morate misliti,
da delavec težko izhaja v tej ve-
liki draginji. Zelo se oglašajo z do-
pisi, da je vsepovsod bolj slabo
kot dobro.

Pri nas je zelo zima pritisnila.
Dne 9. marca je precej velik sneg
zapadel. Ponavadi se pri nas v
Kansasu malokdaj prikaže, letos
sno ga imeli dovolj.

Pozdrav vsem bralcem in bral-
kam Glasa Naroda!

Mary Damish.

Ely, Minn.

Mr. Frank Verant se nahaja že
več dni v bolnišnici v Rochesteru,
Minn., kjer je bil operiran na gol-
ti. V nekaj dneh se zopet povrne
v Ely.

Poročevalce.

Waller, Texas.

Iz te južne države je le malo-
kdaj kak dopis, akoravno tudi tu
k nam prihaja Glas Naroda, v ka-
terem bi se dalo napisati, kar bi
mogoče zanimalo marškaterega
čitatelja. Vzrok, da od tu ni več
dopisov, je, ker ni po tukajšnjih
industrijskih zaposlenih dosti Slo-
vencev. V tej državi se večinoma
ubijamo s farmarji, farmerji je
pa težko prijeti za pero in pero-
fati. Ker je velik del ameriške
javnosti zapleten v oljni škandal,
sem se tudi jaz namenil napisati
nekoliko o tem ogromno dobičko-
nosnem mineralu.

Zadnja leta so imeli kapitalisti
ogromne dobičke od omenjenega
minerala. In kjer vidi kapitalizem
več dobička, tam je tudi več gra-
ta. Zato je prišlo tako daleč, da
so zapleteni v oljni škandal celó
državni uradniki. Država Texas je
zadnja leta zaslovela vsled boga-
tih oljnatih polja. Ustanavljali so
razne družbe od kapitalistov na-
jeti agenti. Te družbe so bile na-
ravnost zato ustanovljene, da so
kapitalistični agenti vabili denar
od neizkušene ljudstva. Nekaj
teh grahtarjev je prišlo pravci v
roke, da so jih spravili na varno,
da ne bodo skubili ubogega ljud-
stva za težke prihranke.

Ako človek živi v kraju, kjer
izvirajo milijoni iz zemlje, se mora
srečati krčiti, ko vidi, da vsi ti mili-
joni gredo v nenastitno kapitali-
stično bisago. Vse to bogastvo bi
bilo lahko delavska last, ako bi se
delavstvo oprijelo pravega stali-
šča. Večkrat sem že premišljeval,
kako bi bilo mogoče priti delav-
stvu do bogatih zemeljskih mine-
ralov. Trdno sem prepričan, da bi
se dalo vse to doseči, ako bi se
ustanovila družba iz samih delav-
cev, in bi imelo častvo enakoprav-
nost kot ima pri podpornih
družtvih.

Kaj se dá doseči z združenimi
močmi, so nam pokazali Slovenci
v Clevelandu, Ohio, ki so posta-
vili Narodni Dom, kateri jih stane
približno četrtilijona dolarjev.
Dolga je bila doba 10 let, ali bo-
ratelji na kulturnem polju so z
vztrajnostjo dosegli cilj. Danes
sejja palača v Clevelandu, ki je
pones vsemu slovenskemu narodu
v Ameriki.

Kakor se Slovenci združujejo
na kulturnem polju, tako bi se
lahko poprijeli dela za ustanavlja-
nje gospodarskih industrijskih

podjetij. Naj navedem samo eno
primo, kako bi bilo mogoče priti
delavstvu do bogatih oljnih zakla-
dov.

Tu v Wallerju lastujemo far-
marji več tisoč akrov zemlje, ki je
bila preiskana po izkušenih geo-
logih in oljnih vrteleh. Vsi so se
izrazili, da se po njih mišljenju
nahajajo bogati oljni zakladi v
naši zemlji. Nam farmerjem nika-
kor ni mogoče priti do omenjenih
oljnih zakladov, ker nam ni mo-
goče spraviti toliko denarja sku-
paj, da bi si nabavili stroje in vr-
tali za olje. Vse bi se pa dalo do-
seči, ako bi se združili z industri-
jskimi delavci. Na primer, da bi se
ustanovilo podjetje s 3000 člani,
ki bi prispevali vsaki po \$10.00.
To bi zneslo \$30.000.00. S pomočjo
te svote bi se dalo zavrtati stude-
ne, ako bi ne bilo treba vrtati po-
sebnega globoko. Če ne bi zadeli v
prvi "stirni" na olje, bi vzel drugi-
h \$10.00, in predno bi potrošili
v ta namen \$50.00, bi imeli 5 pri-
lik, in pri tem bi ne bil nihče do-
sti prizadet. Kakorhitro bi pa za-
deli na olje, bi bil njih obstanek
zagotovljen in bi lahko uživali
svojega dela. Dostikrat se pri-
peti, da kaka družba zadene na
vrelce, ki proizvede po več tisoč
sodov olja na dan.

Ena takih družb je že ustanov-
ljena v Clevelandu, Texas, in ko-
likor je meni znano, so pri tem
podjetju večina Slovenci. Podje-
tje pa napreduje kot vsaka na-
nova ustanovljena delavska stvar.
Kot sem že, se ljudstvo vedno
bolj zanima za njih podjetje.

Zdel bi, da bi se še kateri do-
pisovalec oglašil v to svrhu, ka-
ko bi bilo mogoče priti delavstvu
do bogatih zemeljskih mineralov.
Delavci snov ravno tako upraviče-
ni do njih kot so naši izkorišče-
valci kapitalisti.

Frank Grice.

Opomba uredništva: Mi niti ne
priporočamo, niti ne grajamo.
Pravimo pa le, da je spekulacija
s petrolejem ena najnevarnejših
spekulacij. Na najboljsem je še
tisti spekulant, ki nima dosti de-
narja in ga ne more dosti izgubiti.
V petrolejskem biznesu govorijo
stotisočki in milijoni. S par ti-
soči je pa mogoče le malo ali pa
nič opraviti. Pa tudi če bi imeli
srečo, jih prejšilj uduše velike
kompanije, s katerimi je vsaka
konkurenca nemogoča. Sicer pa,
če boste srečni, blagor vam!

Novice iz Slovenije.

Umrli so v Ljubljani:

Vinko Dovjak, delavec, 24 l. —
Edv. Weiger, knjigotrožec, 69 l. —
Jos. Borštnar, hiralec, 64 let.

Nesreča na ljubljanskem kolo-
dvoru.

Na glavnem kolodvoru, v bližini
dunajskega prelaza, so 22. februa-
rija okrog 4 ure zjutraj nalagali
delavci premožna na železniški stroj
lažjega tipa. V svrhu prikladnega
zakladanja premožja je eden
izmed delavcev hotel premakniti
stroj. Za vožnjo s strojem nika-
mu delavcu se je sicer posrečilo
premakniti stroj, ni ga pa mogel
ustaviti in zapreti dohod pare v
gonilni cilindar. Vzvod je bil nam-
reč pokvarjen. Stroj se je začel
vedno hitreje premikati in vozil
po kolodvoru brez vodstva, ker je
delavec medtem preplašen skočil
s stroja. Končno je trčil stroj na
zakurjen in deloma okrenjen
stroj težjega tipa, ki se je naha-
jal na okretnici. Manjši stroj je
nato padel v okretnico iz okret-
niških tračnic in se je razbil ter ob-
nem poškoval večji stroj. Tu-
di na okretnici je velika škoda.

Kočarjeva smola.

Iz Krškega poročajo: Kočar Jo-
žef Abram iz Brezja pri Razhen-
burgu je čul v svojih otroških le-
ti v rajhenburški ljudski šoli o
čudežu, kako se je prerok Elija
peljal v nebesa v gorečem vozu.
Pa si je v teh miznih zimskih ve-
čerih mislil: "Bom pa v peči za-
hacal, se nanjo vseco kot svet Elija
v gorečem vozu in tekno noč pre-
spao. Da si svet Elija v gorečem
vozu ni mti svojih hlač osmodio,
si jih tuj jaz na topli peči ne
bom." Ali revček je imel smolo!
Radi utrujenosti je kmalu na peči
zaspal, ki se je medtem precej
razgrela in on si je ne le samo
hlače osmodil, ampak tudi oni del
telesa, ki ga tukaj ne imenujemo,
prav močno opražil. Sedaj leži v
krški bolnici, premišljuje o oni
"Tempora mutantur" in se prav

Peter Zgaga

Rojak je umiral.

Spovednik ga je bil pregovoril,
da se je spravil s svojim najhuj-
šim sovražnikom Tonetom.

Oba sta nekoliko pojokala ter
si prisrčno stisnila roki.

Ko je sovražnik Tone odhjal,
skozi vrata, je zaklical za njim
umirajoči:

— Hej, Tone, če bi se pa uraj-
malo, da ozdravim, potem pa ne
velja.

— Nak, potem ne velja. — od-
vrne Tone.

V New Yorku so stanovanja
draga, in precej podplatov si mo-
ra izbrusiti človek, predno stano-
vanje dobi.

Jaz sem nekoč slišal nekoga
govoriti: Presneto, pred desetimi
leti je bilo vse drugače. Človek
je lahko prečenal stanovanje kot
srajco. Vsake tri mesece ali štiri
mesece enkrat.

Krta vojna, v katero so bile
Združene države zapletene od
mgseca aprila leta 1917 do no-
vembra 1918 je stala dvakrat to-
liko kot pa gradnja vseh želez-
nic v Združenih državah.

Razloček je ta, da se lahko z
ameriški železnici lahko
precej daleč pride.

Kam so pa prišli narodi z voj-
no, v katero so bili zapleteni, je
vsakemu jasno.

Neka ženska je zapustila svo-
jemu malemu otroku, ki še niti
hodi ne zna, poldrug milijon
dolarjev.

Jaz poznam nešteto otrok, ki
so si z manjšim denarjem poma-
gali na nogo.

Prohibicijski agentje ponavadi
niso suhači.

Zadnje leto so izdali skoraj tri-
stotisoč dolarjev vladnega denar-
ja za nakup žganja.

Kajti pijajo morajo najprej
pokusiti, če je opojna ali ne. Po-
tem šele imajo pravico prodajal-
ca aretirati.

Prohibicijski agentje so naj-
večji mučniki v Združenih dr-
žavah.

Pa kljub temu mučeništvo volj-
no prenašajo in se jim dobro
godi.

V uredništvo je prihrumel člo-
vek, rdeč kot kuhan rak, od sa-
me jeze je pihal in bele pene so
se mu zbirale krog ust.

— Zakaj lažete o meni? — je
nahrulil urednika. Poročilo, ki
ste ga prinesli o meni, je od prve
do zadnje besede lažljivo.

— Prijatelj, nikar se ne raz-
burjajte, če lažemo o vas. To je
stokrat boljše, kot če bi povedali
resnico o vas.

Ženska ti ne bo nikdar zame-
nila, če ji praviš, da je lepa.

Toda Bog s teboj, če ji praviš,
da je bila lepa nekoč.

Pred davnimi leti je umrl ameri-
ški milijarder Gould. Z njego-
vo zapuščino so delali razni advo-
kati kot svinje z mehcom.

Sedaj, ko so Gouldovi potomci
upravičeni do dedščine, se je do-
znalo, da je bilo vsled nemarnega
gospodarstva advokatov, varuhov
in jerehov potrošenih nad sedem-
deset milijonov dolarjev.

Dediščino so silno razočarani in
strahovito ogorčeni.

Našim dedičem, kaj ne, dragi
rojaki, ne bo treba skrbeti, da bi
jim kdo potrošil par milijonov?

Spomlad se bliža ...

Moji prijatelji Jože je prišel danes
v pisarno z belim "hajbcom".

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1892

Katoli. Jednosta

Inkorporirana 1. 1906

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERDAN, 923 E. 135 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 411 — 13th Ave. S.W.,
Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOE V. GRAHEK, 808 American State Bank Bldg., 608 Grant St. S.W.,
Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON KRASNIK, Room 104 Bakewell Bldg., bet. Diamond and Grant
Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK KRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 455, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 510 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK MORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 353 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 633 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo "Glas Naroda".

Vse stvari določajo se uradnih svedov kakor tudi denarne posiljitve
naj se podpiše na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošlje na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bilančne
izveštaje naj se pošlje na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem jugoslovanom na
obitoj pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika
bilančnega odbora J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne
na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Smrtna kosa.

V Trstu je umrl Mihael Mavrin,
glavar znane narodne družine in
če nekdanjega odličnega načelnika
tržaškega Sokola.

V Gorici je umrla saproga zna-
nega gorškega netarja g. Čibeja,
Viktorija Čibeja, v starosti 60 let.

Dobil je plačilo.

Kakor znano, se je sodni nad-
svetnik dr. Brelich iz Gorice zelo
trudil, da bi odstranil slovenske
sednike in sodne uradnike iz go-
rškega tribunala. To za res zaravega
jurista neustojno delo je rešil v
placno zadovoljstvo italijanskih
nacionalistov. Plačilo ni izstalo.
Te dni je bil Brelich imenovan za
predsednika gorškega tribunala,
kjer bo kot tak strogo čuval nad
sedanjim stanjem. Poturica!

Aretirana tihotapca.

Tržaška policija je aretirala 23-
letnega Petra Dvornika in 24let-
nega J. Albičiča. Osumljena sta,
da sta tihotapila s tobakom.

Nesreča pri delu.

Delavec Josip Stare iz Kontov-
vci pri Trstu je delal na parniku
"Cavallo", zasidranem v pristani-
šču. Vsled močnega sunka vetra
je izgubil ravnotežje in je padel
iz višine kakih 5 metrov v skladi-
šni kupa. Šteje 55 moč.

**Nakazila v ameriških dolarjih
za Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo.**

V vseh treh državah lahko izplačamo dolarje poljubnim
osebam proti naslednji pristojbini: za zneske od \$5. do \$25.
po 75 centov za nakazilo; od \$25. naprej po 3 cente od vsa-
kega dolarja. Znesek za pristojbino nam je poslati ob-
enim z onim, ki naj se izplača. Nakazil za zneske pod \$5.
ne moremo prevzeti.

Ako pošljete sorodniku ali prijatelju dolarje samo za
potne stroške, pripomnite vidno na nakaznici: Izplačati
le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posa) za
Združene države. Pod tem pogojem nakazani znesek se
izplača le, če predloži naslovljenec pri banki vidiran pot-
ni list. Ako pa dovoljenja za potovanje ne bi mogel do-
biti, se mu denar ne izplača, temveč se stavi nakazani
znesek zopet na razpolago vplačniku.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavnejše na-
kazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti onim, ki biva-
jo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso
izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo nakazila tudi brzojavno in
potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo
(Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direkten brzojav —
(Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo in Avstrijo \$4.

FRANK SAKSER STATE BANK

NOVA ZANEMIVA KNJIGA

**NA KRVAVIH
POLJANAH**

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

SEVEROVA ZORAVILA VZDRŽUJEJO
ZORAVJE V DRUŽINAHZa srbeči kožu-
rabiteSEVERA'S
ESKO

Kljubljeni moški

Držimočljivo za odpono-
pri zdravljenju srbečice
in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vsaki lekarni.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

**TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega
slovenskega planinskega polka.**

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega
polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In
Galicije, z Doberdške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-
jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o
polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojne.

"GLAS NARODA" 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Še enkrat Črna roka.

Iz policijskega rekorda ter poročil tistov v New Orleans, iz katerih posnemamo to povest, je razvidnih več razlik. Policijski govorci o trgovcu z zemljišči, Pietro Lamanita, a listi ga imenujejo pogrebniška Peter La Manna. Mogoče je znan pod tem zadnjim imenom in da posluje tako kot agent z zemljišči, kot pogrebniški.

Nobenega dvoma pa ne more biti, da je igral Peter La Manna, kot ga hočemo imenovati, veliko ulogo v italijanski koloniji New Orleansa, ki je kaj obširna. Bil je naturaliziran Amerikaneec ter se je odlikoval tudi na drugih poljih. Že več let je veljal kot eden voditeljev med svojimi rojaki ter je kot tak stremel za tem, da nastopi proti garjevim ovcom med rojaki, hazardnim igralcem, banditom in izkoriščevalcem ali izsiljevalcem. Jasno je, da sn je vsled tega nakopal sovraštvo številnih ter tehničnih eksistenc med italijansko kolonijo, a on ni poznal nobenega strahu.

Motiv zločina, o katerem hočemo pripovedovati v naslednjem, je bil jasek kot beli dan. Zločinski element, proti kateremu se je boril La Manna s svojimi pristaši, se je hotel na eni strani osvetiti nad njim, mu povzročiti velike srčne bolečine, ter ga za vedno ustraševati, da se iznebi enega elega najbolj nevarnih nasprotnikov ter uplivenega zaveznika oblasti, a na drugi strani se je hotel ta zločinski element tudi obogatiti na njegov račun. Znano je bilo namreč, da je podjetni La Manno zelo premožen.

Vsled tega so napravili zločinci načrt, da odvedejo malega, šest let starega Petra, edinega sinčka La Manna ter nato prisilijo očeta, da plača veliko svoto ali mogoče da izroči celo svoje premoženje, da dobi nazaj nepoškodovanega svojega malega, temno-okega in kodroglavega dečka.

Zločinci so bili prepričani, da se bo njih pekleniški načrt posrečil.

Sedeč pri svoji pisalni mizi v uradu je slišal Peter La Manna lajati svojega malega jazbečarja, ki se je igral z njegovim sinčkom na stopnicah hiše, komaj trideset čevljev od očeta, a Peter La Manna ni sumil ničesar hudega. Ko je stopil par minut pozneje pred vrata, je deček izginil in tudi psička ni bilo videti nikjer. Ker ni nikdo čul krikov ali jokanja otroka, je bilo precej jasno, da je zabil dečka proč nek moški, katerega je otrok poznal. Truplo malega jazbečarja, z zlomljenimi tilnikom, so našli več ur pozneje v cestnem jarku, par blokov proč od hiše La Manna.

Potekel je skoro en teden, predno so odvajalec prvič vprašali za odkupnino. Pismo, katero je dobil La Manna, ni nosilo nobenega običajnih znakov Črne roke in nobenega podpisa. La Manna se je v tem pismu pozvalo, naj priinese \$10.000 v bankovcih majhnih zvezkov in trdno poviti v papir na neki most na cesti, vodoči proti jezeru Ponchartrain. Posvarilo se ga je, naj obdrži vsebino pisma strogo tajno, če hoče, da bo ostl njegov otrok živ.

V slučaju, da bi se obrnil na polico, bo odvajalec v teku par ur izvedel zato ter prerazal dečku vrat od ušesa do ušesa.

Zločinci niso v pismu prav nič prikrivali, da jih je napotilo k temu koraku tako majhno sovraštvo, katero so občutili do La Manna kot tudi želja, da se polaste njegovega denarja. Rekli so mu, da se mora požuriti ter plačati ceno, katero se zahteva za varnost njegovega otroka, ker se v drugačnem slučaju odvajalec ne bodo obotavljali uničiti njegovo kri in meso.

V pismu se je glasilo v nadaljnjem: — Naslednji četrtek zvečer vprezite belca, katerega je lahko videti že od daleč, v svoj stari voziček ter se odpeljite proti mostu. Može pred mostom pa se

morate ustaviti, kot da so prišla vaša kolesa nekoliko v nered. Prepričali se boste, da je cesta prazna in da vas nikdo ne opazuje in nato boste splezali preko ograje mostu ter položili sveženj v \$10.000 na rob petega stebra mostu. Nato se boste peljali še tri milje naprej, predno se vrnete v New Orleans. Mogoče boste že na povratku našli svojega dečka na cesti. Če pa tega ne bo mogoče storiti radi naše nevarnosti, vam bomo vrnilo dečka na način kot nam se bo ljubilo, a mi bomo držali svojo obljubo ter verno izpolnili svoj del kontrakta. Mi vas sovražimo ter bi vas radi mučili, a če boste pošteti z nami, bomo tudi mi pošteti. Če se pa boste obotavljali ali celo skušali nastopiti proti nam, ne morete pričakovati od nas nobene milosti. Najprvo vam bomo poslali ušesa vašega dečka in nato mu bo bomo prerežali usta, da bo za vedno spačen; če bo stal živ. Če pa boste obvestili polico, boste s tem sami obsodili svojega sina na takojšnjo smrt.

La Manna in njegova žena sta bila popolnoma obupana, a La Manna ni hotel in tudi ni mogel vrjeti, da bodo lopovi res storili kaj žalega malemu, nedolžnemu dečku. Na skrivnem in s posredovanjem zaupnih prijateljev je stopil v zvezo s policijo, a jano se je delal, kot da si ne ve in ne zna pomagati in kazal je pripravljenost, da popusti ter ugodno zahtevi odvajalec.

— Kaj mi je storiti? — je stokal. — Če bi šlo za mene samega, bi se dal rajše ubiti kot pa plačati cent. Moje edino dete pa je v rokah teh brezsrčnih lopovov. Ne smem dopustiti, da bi se mu kaj pripetilo.

Vedel je, da bodo lopovi izvedli za te njegove besede, kajti treba je bilo uspati ves sum ter jih dovesti do prepričanja, da se bo udal ter plačal celo odkupnino.

Pri zasledovanju tega načrta se je napotil v banko ter dvignil tam deset tisoč dolarjev v gotovini. Ni dvomil, da bodo zaročniki tudi na tem takoj izvedeli. V četrtek zvečer je vpregel belca v star voziček ter se odpeljal proti označenemu mostu. Poleg njega je ležal paket, poln razrezanega papirja. Načrt je bil, da naj izvede La Manna natančno vsa navodila odvajalec, navedena v pismu, a policija s pomočjo prostovoljcev iz italijanske kolonije je potegnila medtem krog mostu velik drog, ki naj bi postal vedno manjši. Na ta način se je upalo ujeti iztirjevalce, če bi se spazili proti mostu, da dvignejo tam denar, katerega je bil položil La Manna.

Načrt je bil izveden, a se je ponesrečil. Že naslednjega dne je dobil La Manna pismo z naslednjo vsebino:

— Izvedeli smo, da ste nas varali in da se iste spametovali in da nam je skušala policija nastavit zanjko. Varujte se! Vaša zavarost bi skoro dovedla do umora vašega sinčka. Pisee tega je imel dosti opravka, da je preprečil takojšno krvavo osveto. Dobili pa boste le še eno priliko. Storit, kar vam bo naročilo prihodnje pismo ali pa naj se Bog usmili vašega sina. Prerežali mu bomo vrat kot da je vrat prašiča.

La Manna je dospel na konec svojih moči. Strah za življenje otroka, kopnenje po sinu sta bila večja kot pa ogorčenje na brezsrčne lopove, ki so odvedli otroka. Bil je pripravljen popustiti in plačati.

Javnost, ki je postala strašno ogorčena vsprico drznosti zločina ter se tudi bala za varnost ostalih otrok, če bi se moglo uspešno in brez kazni izvesti tak lopovski čin, pa mu je vzel stvar popolnoma iz rok. Voditelji italijanske kolonije so objavili, da se bodo Italijani sami organizirali, da se

polaste odvajalec ter očistijo kolonijo vseh zločinskih elementov. Vršila so se velika zborovanja, na katerih so bile sprejete resolucije, da ne bodo navzoči nikdar počivali, dokler ne izroče odvajalec malega Petra La Manna rokam pravice. Prispevalo se je nar za poseben sklad in pod vodstvom policijskega sodnika, Frederica Paterno se je izdelalo ves načrt kampanje. Prijavilo se je tisoč prostovoljcev, ki so bili no in dan pripravljeni izvesti po velja Paterna ter kljubovati vsaki nevarnosti tekom lova na zločince.

To ni bilo nikako prazno govorjenje. Paterno je obiskal župana, policijskega načelnika ter o krajnega pravdnika ter jih prosil, naj mu dajo popolnoma prost roko, če bi bilo treba zatistiti eno oko. Lov je treba izvesti povsem neusmiljeno. Treba je spraviti strah in grozo v srca zločincev. Človek ne sme biti izbiren glede sredstev. Proti ognju se je treba boriti z ognjem. Mogoče se bo govorilo o krivicah in neusmiljenosti in mogoče se bodo tili pripetile krivice. Mogoče bo treba kruto postopati. Konečni cilj pa je rešitev otroka, kaznovanje odvajalec in izčiščenje italijanskega okraja. Namea mora posvetiti sredstva.

— Storit, kar hočete, sodnik, — so rekli Paterni vsi trije. (Konec sledi.)

Revolver.

Prekrasno je bilo. Toda Jeniček, ki misli kljub svojim 20 letom kakor filozof, je vedno dejal svoji ljubici Mariji Ryžek: "Veš, da te ljubim jaz in da ljubiti ti mene, to je tako krasno, da niti verjeti ne morem, da bo vedno tako ostalo. Poiskati moram spremembo, če ne umrjem radi prevelike blaženosti." In šel je in si je pridobil drugo Marijo (Sykora). Ljubila sta se skrivaj, kajti Jeniček ji je svetoval, naj nikomur ničesar ne pove, ker bi se njuna sreča takoj zrušila. Nekoč je vprašala Marija 2: "Včasih si hodil z Ryžkovo, ali je sedaj drugače?" Toda Jeniček, ki misli kljub svojim 20 letom kakor filozof, ji je dejal: "Ne vodi najine sreče v skušnjavo. Ne glej za drugimi ljudmi. Ne vprašaj. Uživaj!" In sta skrivoma uživala.

Marija 1. pa je pisala Jeničku: "Nič več te ni treba k nam. Ti si prevarljiv človek. Tako kakor ti, me ni še nihče ogojčeval. Če si pri njejo srečen, bodi. Tudi moreš iti z njo na krvave klobase h Klouzarju. Sram te bodi!"

Jeniček je bil razburjen tako zelo, da se s tresočim glasom prečital pismo Marije 2. "Ali ti je žal?" ga je vprašala ta. "Vrni se, jaz nočem ovirati Tvoje sreče!" Toda Jeniček ni šel, ampak je izjavil: "Ne, ne. Saj ti ne veš, kako ljubim obe, Tebe in njo. Najhujše je, da sem ljubosumen. Kajti ona hodi že z Alojzijem."

Nekaj dni kasneje pa je prišel Jeniček kljub poslovilnemu pismu k Mariji 1. Bila je tam zbrana večja družba prijateljev, pa tudi Alojz, je bil navzoč. In Jeniček, ki je dišal po žganju, je potegnil ogromen revolver in zagrozil, da bo vse postrelil. Pa so ga aretirali in ovadili sodišču. Tam pa je se zagovarjal, da je bil tisti revolver morda v Radeckijevih časih v uporabi — sedaj pa že škripnje kakor stara budilka. In da je bil pijan.

Sodniki so vse to vpoštevali. Alojz je izjavil na sodišču, da se tedaj ni nič bal. In se sploh ne boji smrti. Tako je bil Jeniček obsojen samo radi prekrštev okrožnega patenta na 48 ur. Te pa je že odsedel s preiskovalnim zapornikom. Toda vse to je bilo v — Pragi.

Poroke v Ljubljani.

Poročil se je inženjer Rudolf Kralj, višji gradbeni komisar, z gđ. Valerijo Seagnetti. — Dne 24. febr. sta se poročila Lojze Klemenčič, kavarar, z gđ. Emico Gračner ter Tomček Žičkar, gostilničar, z gospo Jerico Karlin, rojeno Gračner. — Dne 25. febr. se je poročil knjigovodja Zvonimir Koblar z gđ. Marijo Višnjak.

ZASTONJ! Ta perioda za maslo in pokrov za 40 labelnov! Star in Magnolia Mleka

Če kupujete te vrste Kondenziranega Mleka, dobivate dragocena darila. Ta posoda za maslo s pokrovom, kot je naslikana zgoraj je iz najboljšega stisnjene stekla, ki je tako kot rezano steklo. To in razna druga darila dobite, ko kupujete naše vrste, kajti ne dajo vam samo daril za svoje labelne, ampak so tudi kakovostno dobre, ker jih izdelujejo največji izdelovalci mlečnih izdelkov na svetu.

POSEBNA PONUDBA

Če hočete izpolniti kupon v tem oglasu ter ga odnesti v bližnjo premijsko trgovino kot je označena spodaj, ni ga pa pošljite nam, in dobili boste ilustriran Premijski sez nam in Posebno Premijsko Karto, ki je vredna 10 brezplačnih labelnov. Sprejme se samo ena taka Premijska Karta, 49 ali več labelni. Vsaka naša Premijska Trgovina bo sprejela to Karto zaeno z nekaterimi ali vsemi vašimi labelni s tehkan. Če ni v vašem mestu nobene trgovine, kjer bi zamenjali te labelne in Posebno Premijsko Karto, jih pošljite nam zaeno s številko darila označenega v Ilustriranem Premijskem Seznamu, in mi vam bomo poslali brezplačno.

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 50th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue
578 Courtland Avenue
near 125th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Sumner Avenue
near Broadway
LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue
near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
near Newark Avenue
564 Summit Avenue
near Newark Avenue
NEWARK, N. J.
73 Warren Street
near Washington Street
DAYONNE, N. J.
325 Broadway
near 15th Street

Prijazno vas vabimo, da obiščete katerekoli našo trgovino, če imate labelne ali ne, da si ogledate veliko in privlačno izbero koristnih in ornamentalnih daril, katere lahko dobite povsem brezplačno s svojimi labelni.

"Izplača se hraniti te labelne."

KUPON
Borden's Premium Co., 41 Hudson St., N. Y. C.
March 18, 1924
Ta kupon mora biti zamenjan tekom petnajstih dni izza zgorajnjega dne za Posebno Premijsko Karto.
IME Št. 1
NASLOV (Slovenian)

Za kratek čas.

Ugotovitev.

Kako naj spoznam, kje je vzhod in kje zahod.
Tepec, treba ti je gledati samo proti severu in tedaj je vzhod na desni, zahod na levi.

Barletov France v Parizu.

Barle France iz Žabje vasi, prava slovenska kmečka korenina se je nekega dne odpravil v širni svet. Prepotoval je Italijo, gorato Švico ter končno dospel celo v glavno mesto Francije, v Pariz. Hodil je po pariških bouvarjih, ogledoval si eno in drugo ter se je postavil pred neki spomenik. Nekega mimoidočega Parizana je pobaral: "Slišijo gospod, kaj pa pomeni ta onegavi patron tam gor?"

Parizain je tujea debelo pogledal ter vpludno odvrnil: "Parle francais" (parle français — govorite francoski?) Naš korenjak je ves začuden odprl usta, pogledal je Francozi in dostavil:

"Seveda sem Barle France, pa od kod, za vraga, me pa poznate!"

Prijazni Francoz pa menda ni imel časa, za Barletovega Francea in jo je mahnil naprej pustec Francea v globokem razmišljanju.

Nemški Viljem in grška Pitija.

Ob izbruhu svetovne vojne je nemški imperator Viljem II. brzojavil svojemu prijatelju in tedanjemu škotskemu kralju Konstaninu:

"Vprašaj, prijatelj, v Delfih Pitijo, kakšna bo usoda Nemcev po vojni".

Sledil je Konstantinov odgovor:

"Viljem, imperator! Pitija pravi: Po vojni vsak Nemec — (dolg in pomenben pomisljaj) — milijarder, a vsaj milijonar! ..."

Viljem, radosten je hotel z vojno in tolažec Nemce je prerokoval:

"Ko odpade list z drevesa, ste vsi doma — bogati in srečni!"

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

BREZPLAČNE ŠOLSKJE KNJIGE.

V Združenih državah dobivajo učenci ljudskih šol (public school) vse šolske knjige zastonj. Ljudska šola v Združenih državah ima — kakor znano — daljši obseg kot starokrajanske ljudske šole. Obstojta iz osmih razredov, obvezanih za vse, in še le potem je vstop v srednje šole (high school) mogoč. Na tak način ameriška ljudska šola odgovarja starokrajanski ljudski šoli in še zraven meščanski šoli oziroma nižjim razredom srednje šole. Okoliščina torej, da dobivajo učenci vsa ta leta šolske knjige zastonj, pomenja veliko razbremenitev za starše. V starem kraju dobivajo taptam sromašni učenci nekaj šolskih knjig zastonj; v Ameriki dobivajo jih vsi dijaki brez razlike. Ravnamu dijaku ni treba, da se počuti, kot da je on radi revščine svojih staršev poseben predmet javnega dobrodelstva, ker je poniževalno. Tudi v javnih srednjih šolah dobivajo dijaki šolske knjige zastonj.

Ileja brezplačne preskrbovanje učencev s šolskimi knjigami se je porodila v tej zemlji pred kakimi sto leti. Nekoliko časa je le počasi prodirala, dandanes pa se je udeležila skoraj povsod širom vse zemlje in stalno pridobiva nova tla.

41 zveznih držav ima zakone v tem pogledu. Med temi ena dr-

žava dobavlja šolske knjige za učence na državne stroške; druga določuje dohodke nekih državnih skladov v to svrhu; 13 držav naloga mestnim oblastim da plačajo za knjige, in 21 držav dovoljuje uporabo šolskih zakladov za brezplačne knjige.

Neki buletin federalnega prosvetnega urada (Bureau of Education) navaja sledeče razloge, zakaj naj obvelja načelo brezplačnih knjig za učence: Ako se šolsko poslopje in učitelji preskrbujejo na javne stroške, je logično, naj se tudi tretja bistvena stvar, šolske knjige, preskrbujejo brezplačno; ako zakon prisiljuje učence k pohajanju šole, je prav, da se jim daje zastonj orožje za potuk; boljše je to iz sanitarnega stališča in da se čuva javnostni knjig; dočim se sedaj skoraj povsod po svetu siromašnim učencem dajejo šolske knjige brezplačno na razpolago, je vendarle s tem spojena poniževalna dobrodelnost, dočim v slučaju brezplačnih knjig za vse dijakke gre za enako pravico vseh učencev.

Prosvetni urad cmenja, na nakladni stroški za šolske knjige niso niso nikakor preveliki in da stroški tekom zadnjih let se razmeroma niso povečali več kot drugi šolski stroški.

Scotland Yard se peča s skrivnostno zadevo.

Dvojna preteklost je prišla na dan, ko je lepa žena nekega škotskega tvorničarja izginila v neki samotni gostilni ob cesti.

Iz Londona poročajo: — Kje je Helen Vera McLaren? Ali je mrtva ali pa še vedno živa? Že celih štirinajst dni je skušala angleška in škotska javnost dobiti odgovor na ta vprašanja in pričelo se je celo narod obsegajoče iskanje, katero vodijo policijske sile obeh dežel ter časnikarji.

Povest o izginjenju krasne mlade žene nekega odličnega škotskega trgovca, kot so jo počasi in z naporom sestavile oblasti, je povest iz resničnega življenja, ki daleč pušča za seboj vse skrivnostne izmišljene povesti.

V ponedeljek ponoči preteklega tedna je dospela Mrs. McLaren iz Londona v Ferry Inn, oddaljen majhen hotel ob jezeru v Roseneath, Dumbartonshire. Naslednjega jutra so našli, da ni spala potnica v postelji in da je neznanomkam izginila.

Medtem ko je storila policija svoje prve korake, da pojasni skrivnost, je bila slednja poglobljena vsled značilnega dejstva, da je domil Wilfred Desbois McLaren, mož pogrešane ženske, po pošti neki škotski list, vsebujoč obvestilo o smrti njegove žene.

Vprašanje je pokazalo, da je bilo poslano to poročilo v urad lista s prošnjo, naj se takoj pošlje kopijo lista McLarenu.

Isto obvestilo je bilo poslano slično prošnjo nekemu londonskemu listu, vendar pa ni bilo objavljeno v dotičnem listu. Nadaljnja poizvedovanja so pokazala, da je Mrs. McLaren sama odposlala dotična obvestila, za katereja je samo kupila Money ordre na vaškem poštnem uradu predno je izginila tekom noči.

Naslednji razvoj v skrivnosti je bilo razkritje, da je bila skrita za ognjiščem spalnice v hotelu, v kateri se je nastanila tučka, steklenica s karbolno kislino. To je ojačilo domnevo, da se je Mrs. McLaren najprvo zastrupila ter se nato vtopila v jezero. Njena soba je bila precej v neredu, kajti po tleh so našli razmetano majhno svoto denarja ter več toaletnih predmetov in to je kazalo v večji meri samomor kot pa beg.

Razventega je okraj zelo oddaljen, kjer je malo tujcev ter skoro nikakih prometnih sredstev.

Skrivnost sta še povečala dva vaščana, ki sta sporočila, da sta tekom noči slišala avtomobil, ki se je baje ustavil pred hotelom, a to je zanikal vsaki zdravnik z izjavo, da je bilo celo noč pokonci in da bi moral slišati avtomobil.

Preiskanje jereza ter gričev v bližini ni spravilo na dan nobene sledu trupla Mrs. McLaren. Nato pa je prišla nova luč v celo skrivnostno zadevo, da je imela ta ženska očitno pravo Jekyll in Hyde preteklost, — da je bila ugodna v visoki družbi, a ob istem času taticea.

Njena karijera kot družabna pustolovka je prišla na dan, ko je bila preteklega septembra obsojena v Bournemouth radi tatvine v prodajalni. Nato je prišlo na dan, da je postala družabno odlična v Londonu tekom zadnje vojne, ko je bila odlikovana radi svoje službe pri Rdečem križu. Sprejeli s jo člani kraljeve družine in ljudje iz visoke družbe v različnih ekskluzivnih klubih.

V onem času je imela ta ženska za seboj že dolg kriminalen rekord, kajti obsojena je bila večkrat pod različnimi imeni radi različnih oblik tatvice. Zagovornik v Bournemouth zadevi jo je opisal kot žensko, ki imajo "moralen nedostatek". Ugotovilo se je tudi, da ni njen moč pozuril njenega rekorda, ko se je poročil lno leta 1917, v katerem času je bil aretiterijski častnik.

Bila je izpuščena iz ječe malo pred svojim potovanjem na Škotsko. Prišla je v London, kjer se je setala z možem ter dobila od njega denar. Nato se je pojavila v Roseneath ter takoj izginila na skrivnosten način. Proti teoriji samomora ne navaja, da bi človek, ki si namerava vzeti življenje, komaj potoval iz Londona na Škotsko, dobro večerjal, naročil vročo kopel, šel spat, se nato zolet obkel ter izginil v mrzlo noč, da plane v mrzlo valovje.

Proti teoriji samomora govori tudi dejstvo, da niso našli trupla, kljub neumornemu iskanju. Na drugi strani pa govori vse za to, da se je vse skrbno insceniralo, da se vzbuji utis samomora, a tudi za to melodramo manjka pravega motiva.

Nov župan v Novem mestu.

V nedeljo 24. febr. je bila v Novem mestu volitev novega župana. Izvoljen je odvetnik dr. Režek, za svetovalec pa sledeči: Filip Ogrič, Anten Petrič, Adolf Pavzer, Josip Ogorevc, Edmund Kastelic in Ferdinand Buk.

Iz Jugoslavije.

Zločin ljubosumnega moža.

V Mandičevu pri Djakovu so potegnili iz vodnjaka truplo Eve König, soproge tamošnjega poljedelca in vinogradnika. Našla jo je njena 10letna hčerka. Truplo je plavalo v vodnjaku in vsi so bili prepričani, da se je usartila sama. König je priredil krasen pogreb in po pogrebu veliko pojedino, ki ga bo stala glava. Neka ženska, ki se je čutila zapostavljeno, je šla na orožniško postajo in izjavila, da je bila Eva najbrže žrtev zločina. Sama je slišala, kako ji je mož dal pred smrtjo zagoriti, da jo v kratkem spravi v krsto. Orožniki so sliki k njemu in po dolgem kolebanju je priznal, da je bil virgel v vodnjaku, ko je zajemala vodo. Zločin je izvršil iz ljubosumnosti.

Lov na Kitajce v Sarajevu.

V Sarajevu krošnjarijo tudi Kitajci, ki so prišli v Bosno kmalu po prevratu. Oblasti jih doslej niso nadlegovale in Kitajci so v miru izvrševali svojo obrt. Nedavno pa se je spomnil nanje davčni urad. Zahteval je od njih, da plačajo razne davke, kar pa ni bilo Kitajcem po godu. Plačali so nekaj manjšega in se jazni odpeljali v Zenico s trdnim sklepom, da se ne vrnejo več v Sarajevo.

Usoda novosadskega mostu.

Vojaška uprava je l. 1915. zgradila na Donavi pri Novem Sadu lesen most. Že pred petimi leti je novosadski magistrat odklonil odgovornost za življenjsko varnost pasantov, ki bi uporabljali most. Most je postajal od leta do leta slabši in nosil vse znake vojnega izdelka. Pretekli dne je pa prišla Donava izredno velike množine ledu, ki je pričel z vso silo udarjati v majajce se tramovje mostu. Pritisk ledu je slednjič zrušil most in Donava je sprejela v svoje naročje — vojni izdelek.

Obsodba upornikov iz Stubice.

Dne 23. febr. je bila proglašena v Zagrebu obsodba proti seljakom iz Stubice, ki so bili obtoženi radi spopada z orožniki, ki se je vsilil pred pol leta. Od 26 seljakov je bilo 7 oproščenih, 15 pa obsojenih od 2 do 6 mesecev. Državni pravnik je vložil ničnostno pritožbo proti oprostitvi devetih seljakov, a zagovorniki ničnostno pritožbo proti obsodbi.

Podpora nezaposlenim v Zagrebu.

Ministstvo za socialno politiko je odobrilo kredit v znesku 50.000 dinarjev kot podporo za nezaposlene delavce v Zagrebu.

Nesreče na železnici.

Dne 23. febr. po 8. uri zjutraj se je dogodila na progi Sisak-Sunja teška železniška nesreča. Iz Broda na Savi se je odcepil zgozdaj zjutraj vlak s posebnim transportom vojaških rekrutov, ki so bili namočeni v 20 vagonih, proti Zagrebu. Vožnja do Blinskega Keta je minila brez vsake neizgode. Ko pa je vlak, ki je vozil s predpisano brzino 30 km, prispel do vagona št. 10 pri Sunju, se je dogodila katastrofa. Lokomotiva je skočila s tira in zdrvela kakih sto metrov daleč od tratiščnih in to tako tesno poleg, da so težka lokomotivna kolesa prerezala vse vijake, s katerimi so tratišnice pritrjene na železniške prage. Tudi vsa proga je bila poškodovana in tratišnice so na več krajih popokale, kot bi bile iz stekla. Po tej vožnji se je lokomotiva prebrnila s tenderjem vred na desno stran tratišnice. Takoj za lokomotivo se je nahajal vagon služujočega vlakovodje Petra Delača, ki se je skoraj popolnoma razbil. Delač je dobil samo najhujše poškodbe. Naslednjih 5 vagonov je bilo najbolj poškodovanih. Tako je drugi vagon skočil na tender, v njega se je s silno močjo zaletel tretji tako, da so se stene prvega vdrele. V tretji vagon se je skoraj do polovice zarinil četrti in v tega peti. V celotnem transportu je bilo 365 rekrutov s častniki. Ranjenih je bilo 18 vojakov, med njimi 6 težko. Enemu je bil vdrt prsni koš, drugemu so bile zmečkane noge. Mrtev ni bil nihče. Strojovodja Hrček in kurjač Pinek sta odletela s stroja v sneg, ne da bi zadobila kakšne večje poškodbe. Nesreča je nastala radi slabe proge, ki je bila v krajino slabem stanju. Proga Sisak-Vinkovci je sploh menda ena najslabših na Hrvatskem in je radi tega zagrebska železnica

direktno odredila, da imajo vsi vlaki od Siska do Novske voziti s predpisano brzino 30 km na uro. Na lice nesreče je takoj prispel iz Zagreba poseben vlak s tehničnim ogradjem, sanitetnim vozom, salonskim vozom z zdravniki, sefom zagrebske direkcije Babovičem, polkovnikom Kostićem itd. Z očistovanjem proge se je pričelo takoj. Ranjeni so bili s sanitetnim vozom odpeljani v osiješko bolnico in deloma v Caprag. Ponesrečeni vojaški so vojnima iz pirotskega okraja v Srbiji, razen kaplarja Mirka Ratkovića, ki je iz Splita.

Dne 24. febr. je vlak povozil v Bakru dva človeka, in sicer Jovo Brankovića in Pajo Dragača. ki sta hodila po progi in vsled močnejše burje nista slišala vlaka.

Konaj so popravili železniško progo med Sunjo in Siskom, se je zgradila na progi Beograd-Zagreb nova nesreča. Ko je vozil brzovlak Beograd-Ljubljana z največjo hitrostjo med Dugim Selom in Novsko, je skočila s tira lokomotiva in dva vagona. Vzrok: pokvarjen tir. Človeških žrtev ni bilo. Preostali vagoni brzovlaka so se morali vrniti v Novsko, odkoder so nadaljevali pot z novim strojem.

Tragična smrt kapetana.

Na Sušaku se je zastrupil s pišunom pomorski kapetan Milan Gasparović. Kot upokojenec ni mogel dobiti druge primerne službe.

Nov Čarugin tovariš prijatelj.

Preiskovalni sodnik v procesu proti Čarugi je odredil preiskovalni zapor nad trgovcem Matom Šulentićem iz Andrijevecev pri Slav. Brodu, ker je svojočasno skrbel v svoji hiši Čarugo, ko je zbežal iz preiskovalnega zapora in ga tudi pozneje podpiral z večjimi denarnimi znoski.

Smrt najstarejšega svečenika v Jugoslaviji.

V Dubrovniku je umrl generalni vikar don Mato Pišta, star 95 let. Pišta je bil najstarejši svečenik v Jugoslaviji. Z njegovo smrtjo je izgubil Dubrovnik eno izmed najzanimivejših svojih osebnosti. Pokojnik je bil znan daleč naokoli po svojem zdravem satiričnem duhu, ki je bil prava kvintesenca stare dubrovniške kulture. Za časa srbsko-hrvatskih bojev v Dubrovniku je ljuto napadal Ivana Stojanovića, ki je niti ne spore. Pišta je tudi pisal. Sodeloval je v Sapilovi "Rdeči Hrvatski", kjer je budil silno zanimanje s svojimi duhovnimi "Razgovori na Poljanu". Do zadnjih trenutkov je bil Pišta v posesti svoje humoristične žilice ter je umrl z zabavljicami čez smrt na ustnih.

Posledice brezposelnosti v Zagrebu.

V četrtek 21. februarja popoldne je 35 brezposelnih delavcev v Zagrebu vdrlo v ljudsko kuhinjo v Tuskancu; prosili so za obed, toda ravnotež "Prehrane" jim je dejal, da jim ne more ničesar dati, ker je državna borza dela javila da ne bo plačala ničesar. Lačni beduinci so nato pobrali v kuhinji kruh in snedli prikuho, nakar so se mirno zopet odstranili. Slučaj spak dovolj tragično ilustrira bedo brezposelnih moči v Zagrebu, katerih število presega 10.000. In docim "velikomestni" Zagreb tone v elitnih pustnih prireditvah in bakanalijah, gladuje na stotine obitelji in armada nezaposlenih. Hrvatski tisk že par mesecev podvija oblasti k naglim in izdatnim ukrepom. Zaman. Minister socialne politike se ne gane, težki milijoni dinarjev, ki so se nakopičili iz davčnih dokladov za brezposelne, katere se po zakonu za zaščito delavcev pobirajo že od leta 1922, pa plesnijo pri Osrednjem uradu za osiguranje delavcev. Pred kratkim je veliki župan dr. Činić, kakor smo že poročali, sklical nujno anketo, a še vedno ni dosegla uspeha. Zagrebski listi priporočajo takojšnjo javno humanitarno akcijo, navajajoč: če se v Zagrebu na poedinah maskaradah lahko trošijo stotisoči, cel predpust pa bo gotovo požrl par milijonov dinarjev, ni vrag, da bi se vsaj desetina te svote ne mogla zbrati za lačne brezposelne.

Dne 21. februarja se je Stjepan Skore, 26letni brezposelni knjigoveški pomočnik, smilil z nožem v krajino slabem stanju. Proga Sisak-Vinkovci je sploh menda ena najslabših na Hrvatskem in je radi tega zagrebska železnica

Molitveniki:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	70
v usnje vezano	150
Kajski glasovi:	
v platno vezano	70
v usnje vezano	130
v fino usnje vezano	160
v usnje vezano	130
Slrbi za dušo:	
v platno vezano	80
v usnje vezano	165
v fino usnje vezano	180
Sveta Ura:	
fino v platno vezano, z debell-	
mi črkami	100
v usnje vezano	160
v najfinije usnje vezano	180

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:

(ZA MLADINO.)	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	110
Key of Heaven:	
v usnje vezano	70
Key of Heaven:	
v najfinije usnje vezano	120
(ZA ODRASLE.)	
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	150
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	130
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	140

Poučne knjige:

Abecednik slovenski:	
broširan	30
trdo vezan	50
Angleško-slovenski slovar	
(Dr. Kern)	500
Angleška služba ali nauk kako	
naj se k sv. maši strože	10
domači živnozdravniki	125
Dva sestavljena plesa: Četvorka in	
breseda spisano in narisano	35
lovedoreja	75
Ugostolavija, Zemljepisni pregled	125
Lubična knjiga ali hitri računar	
za trgovce z lesom	100
Knjiga o lepem vedenju	
Trdo vezano	100
Kako se postane ameriški	
državljan	15
Kojiga o dostojnem vedenju	
Kako postane stari	50
Katekizem (veliki)	40
Mikarstvo s črticami za ži-	
vorstvo	75
Nemško-angelski tolmač	60
Največji spisevnik ljubavnih pism	30
Nemščina brez učitelja	
1. del	50
2. del	50
Pravila za otroke	65
Psihične motnje na alkoholisti pod-	
lagne	1.—
Praktični računar ali hitri računar	75
Slovensko-angelski slovar,	
s slovarjem, trdo vezano	150
Spol, ljubezen in materinstvo	40
Splošno knjigovodstvo, 1 in 2 del	250
Slovensko-italijanski in italj-	
slovar	100
Srbska začetnica za Slovence	40
Slovensko-nemški in nemško-slo-	
venski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.—
Spretna kuharica, trdo vezano	125
Spretna kuharica, trdo vezano	150
Umni čebelar	50
Veliki slovenski splošni raskih	
raznih pism, trdo vezano	150
Veliki vsevedež	100
Zbirka domačih zdravil kakor jih	
rabi slov. narod	75
Zbirka slovnice	30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-	
vencev	45
1. zvezek	35
2. zvezek	35

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. ves.	400
Andrej Hofer	50
Jenčka vdedevalka	35
Belgrajski Biser	35
Redakcija izpoved	120
lihi rojaki, trdo vezano	100
soj, roman, trdo vezano	75
Bojja pot na Šmarne Gore	25
Balkanska Turška vojna	25
Četke	25
Črni panter	50
Črna osveta	35
Čas je zlat	30
Velina Boregrajka	50
Doli z orožjem	50
Detelja ali življenje treh krauj-	
skih bratov	40
Dve silki — Njiva, Starica	
(Meško)	60
Dolga roka	40
Devica Orleanska	50
Duhovni Boj	50
Kilzabeta	35
Član Baron Trenk	35

Naročilo je priložiti denar, bodisi v gotovini, Monay Ozdar ali pošte znanke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reklamirajte plačilo.

Knjigarna "Glas Naroda"

Filozofska zgodba:

Farovski kuharica	75
Vra Diavolo	50
Gozdovnik (2 zvezka)	120
Grešnik Lenard, (Ivan Cankar)	75
Gočevski katekizem	25
Gruda umira	50
Golem, roman	70
Gentleman vlonilec, trdo vezano	120
Hedvika	35
Humoreske, Groteske in Satire	60
Iz dobe punta in bojev	50
Iz zapiske globeli	150
Igralec, roman, spomini mladosti	90
os. Jurčić spisi:	
zv. Cvet in sad, Hči mestnega	
sodnika, Broširano	75
Trdo vezano	100
zv. Sosedov sin, Sin kmečkega	
cesarja itd. Broširano	75
Trdo vezano	100
zv. Dr. Zober, roman, Tagom-	
ar, izmedilja v 5. dejanjih.	100
Trdo vezano	100
varmen, trdo vezano	40
Ljubice Habsburžanov	40
Judski povesti, — Od hiše do hi-	
še, — Sin	60
Judski knjižnica:	
2. zv. Darovana. Zgodovinska	
povest	50
3. zv. Jernat Zmagovab. — Med	
Plazovi	50
4. zv. Malo življenje	50
5. zv. Zadržja kmečka vojaka	50
7. zv. Prihajaj	60
8. zv. Pasjeglaveci	60
9. zv. Kako sem se jaz likal,	
(Brencelj)	60
10. zv. Kako sem se jaz likal,	
(Brencelj)	60
11. zv. Kako sem se jaz likal,	
(Brencelj)	60
2. zv. Iz dnevnika malega pe-	
redneža, trdo vezano	60
14. zv. Ljubljanske slike. —	
(Brencelj)	60
5. zv. Jnan Miseric. Povest iz	
španskega življenja	60
6. zv. Ne v Ameriko. Po rean-	
čilih dogodkih	60
125. Ljudje, Vsebuje 9 povesti.	
Broširano	75
Trdo vezano	125
Mimo življenja. (Ivan Cankar)	80
Mirno mesto	80
Mirni gostje	35
Materina artov	80
Morski razbojnik, trdo vezano	110
Imenitno	40
Malj Klatac	70
Meslja	30
Mirko Poštenjakovič	30
Mitva srca. Povesti. (I. Tavcar)	150
Marjetica	40
Narjave nos, humoreska	35
Naka Vas, 1. del vsebuje 14 po-	
vesti. (Novčan)	130
Nemško-angelski tolmač	130
Največji spisevnik ljubavnih pism	100
Nemščina brez učitelja	100
1. del	50
2. del	50
Pravila za otroke	65
Psihične motnje na alkoholisti pod-	
lagne	1.—
Praktični računar ali hitri računar	75
Slovensko-angelski slovar,	
s slovarjem, trdo vezano	150
Spol, ljubezen in materinstvo	40
Splošno knjigovodstvo, 1 in 2 del	250
Slovensko-italijanski in italj-	
slovar	100
Srbska začetnica za Slovence	40
Slovensko-nemški in nemško-slo-	
venski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.—
Spretna kuharica, trdo vezano	125
Spretna kuharica, trdo vezano	150
Umni čebelar	50
Veliki slovenski splošni raskih	
raznih pism, trdo vezano	150
Veliki vsevedež	100
Zbirka domačih zdravil kakor jih	
rabi slov. narod	75
Zbirka slovnice	30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-	
vencev	45
1. zvezek	35
2. zvezek	35

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

1. zv. Maron, krčanski deček iz	
Libanona	25
2. zv. Marijina otroka, povest iz	
kavkaskih gora	25
3. zv. Praski julek	25
4. zv. Tri indijske povesti	30
5. zv. Kraljčin nečak. Zgodovin-	
ska povest iz Japonskega	30
10. zv. Zvezi sin. Povest iz zrlade	
Akbarja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtinca, po-	
vest	30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz	
misijonov v Koreji	30
13. zv. Baj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega gla-	
varja. Povest iz zgodovine ka-	
nadske	30
5. zv. Angelj sužajev. Braziljaha	
povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvi med indijanci ali	
vojna v Nikarago	30
18. zv. Preganjanje indijskih mla-	
jonarjev	30
9. zv. Mlada mornarja. Povest	30
10. zv. Svitane, roman, trdo vezano	100
Turki pred Dunajem	60
Trenutki edihia	40
Isajeva Repatica, Satiričen ro-	
man. 2 knjigi	125
Veliki vsevedež	100
Vrtar. Rabindranat Tagore, trdo	
vezano	60
Zgodba Napoleonaovega huzarja.	
Trdo vezano	180
Zadni dnevi nesrečnega kralja	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	80
Zlatarjevo Zlato	100
Zločin in kazen. 2 knjige. 1. in 2.	
del. Trdo vezano	3.—
Za milijoni, trdo vezano	65
Zenini naše Koprnele	35
Zmote in konec gospodične Pavle	35
1. zv. Vojnikov ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Vsebe povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Studen naj bo. Na vsak-	
danji kruh	35
Zabavna knjižnica:	
1. zv. Pegan in Lambergar	75
2. zv. Črna smrt	75
3. zv. Zločin	75
4. zv. Moč z razrezano dušo	125

Razne povesti in zabavne knjige za mladino:

1. zv. Maron, krčanski deček iz	
Libanona	25
2. zv. Marijina otroka, povest iz	
kavkaskih gora	25
3. zv. Praski julek	25
4. zv. Tri indijske povesti	30
5. zv. Kraljčin nečak. Zgodovin-	
ska povest iz Japonskega	30
10. zv. Zvezi sin. Povest iz zrlade	
Akbarja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtinca, po-	
vest	30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz	
misijonov v Koreji	30
13. zv. Baj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega gla-	
varja. Povest iz zgodovine ka-	
nadske	30
5. zv. Angelj sužajev. Braziljaha	
povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvi med indijanci ali	
vojna v Nikarago	30
18. zv. Preganjanje indijskih mla-	
jonarjev	30
9. zv. Mlada mornarja. Povest	30
10. zv. Svitane, roman, trdo vezano	100
Turki pred Dunajem	60
Trenutki edihia	40
Isajeva Repatica, Satiričen ro-	
man. 2 knjigi	125
Veliki vsevedež	100
Vrtar. Rabindranat Tagore, trdo	
vezano	60
Zgodba Napoleonaovega huzarja.	
Trdo vezano	180
Zadni dnevi nesrečnega kralja	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	80
Zlatarjevo Zlato	100
Zločin in kazen. 2 knjige. 1. in 2.	
del. Trdo vezano	3.—
Za milijoni, trdo vezano	65
Zenini naše Koprnele	35
Zmote in konec gospodične Pavle	35
1. zv. Vojnikov ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Vsebe povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Studen naj bo. Na vsak-	
danji kruh	35
Zabavna knjižnica:	
1. zv. Pegan in Lambergar	75
2. zv. Črna smrt	75
3. zv. Zločin	75
4. zv. Moč z razrezano dušo	125

Naročilo je priložiti denar, bodisi v gotovini, Monay Ozdar ali pošte znanke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reklamirajte plačilo.

NESREČNA LJUBEZEN

E. N. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Knez Gregor ni ničesar riskiral. On ni sleparil — njegova žena je sleparila. In če bi se še kdaj slučajno sestala v življenju, bo zavzela ona mesto na sramotnem odru, kajti pismo, ki je spremljalo mrtvaški list, bo sežgal in živa duša na svetu ne more nikdar dokazati, da je to pismo sprejel ter ga prečital.

Naglo je vstakel Eglantina pismo v tajni predal svoje pisalne mize, ozmerjal je komornika ter mu zapovedal, naj se zberejo vsi posli v grajski kapeli.

V grajski kapeli jim je svečano sporočil, da je njihova gospodinja, knežinja Eglantina Sobolej mrtva.

Zastava na grajskem stolpu je bila spuščena na področje in okna njenih bivših soban so bila zakrita s črnimi florami.

V kapeli je bila razstavljena njena slika. Krog nje, so bile palme in celi kupi rož.

Po osmih dneh so sneli zastave, ugasnili sveče, sliko so pa obesili na njen star prostor v Sobolevi sobi ter jo zagrnili z debelo črno, volnato zaveso.

Vse časopisje je objavilo vest o njeni smrti. Tudi knez je poslal svojim znanem in prijateljem običajna smrtna naznanila. Sozljaj mu je le malokdo izrekel.

Knez je sklenil čakati, da minejo dnevi žalovanja.

Ko se je poslavljalo od carja, mu je bil slednji skoraj zabičel in zapovedal, da mora vzeti madamo de Lux. Toda on, zaslepljenec, ni hotel ubogati svojega gospodarja, ampak je nameraval z glavjo skozi zid.

Postarši knez si je v duhu pričaral krasno bodočnost. Sklenil je počakati, da se bodo v Petrogradu izbrisali spomini na njegovo ženitev. Poleti se petrograjska družba ponavadi razprši, spomladi se pa snide, prežeta z novim duhom. In ljudje visoke družbe radi pozabljajo, posebno pa grehe in pregreške svojih sovrstnikov.

Po glavi mu je začela zopet rojiti madama de Lux. Car mu jo je hotel vsiliti, toda, one nesrečnice, se ni hotel pokoriti carjevemu povelju.

Sklenil je sam pri sebi, da se bo spokril za vse, kar je pregrešil, da bo milostno poljubljalo nogo madame, magari, da mu še tako trdno stopil na tilnik.

Poletje je preživel knez v Parizu. In ko se je vrnil, mu je bilo milo pri sreči, ker ga je Daniel spoznal ter mu ponudil v pozdrav svojo suho ročico. Fant se je bil telesno nekoliko razvil, v duševnem oziru se je pa precej zaostal.

Njegov vzgojitelj in zdravnik sta neprestano izjavljala, da se ni treba ničesar bati, ter da ima fant velike duševne zmoglosti. Svojih čustev da neče oziroma ne more izražati z besedami in znamenji, da je pa v slabotnem telesu čudovito čustvo, ki se bo prej ali slej izrazilo v tej ali oni obliki.

To je bilo posebno razvidno, ko je prelistoval zbirke raznih slik. Ob lepi sliki je zadobil njegov pogled neskončno blažen izraz, ee je pa slika kaj žalostnega predstavljala, si ni mogel človek misliti večje boli in večjega sočutja kot se je izražalo iz njegovih oči.

Vseh tedn znamenj je bil knez Sobolej izredno vesel, toda nasprotnje med sinom in očetom je bilo preveliko, da bi ga bilo mogoče kdaj premostiti. Večkrat je bil knez po celo uro v njegovi sobi, meneč, da se zbliža s sinom, toda vsa prizadevanja so bila brezuspešna.

Knez je pestoval otroka, pa ni mislil nanj. Njegove misli so bile na petrograjskem dvoru.

Neprestano je računal in ugibal, kdaj bo bil najpripravnejši čas, da vložijo prošnjo.

Slednjič je napočilo jutro, ko mu je časopis naznanil, da se je priselila carjeva družina v prestolno mesto.

Prošnjo je bil že napisal. S tresočo roko je naznačil dan, prišel pečet ter poslal brzega slo na pošto.

Bil je tako razburjen, da se je dve uri izprehajal, mahal s palico in govoril sam seboj nerazumljive besede.

Vrnil se je v svojo pisarno, je začel prelistovati časopise. Čital je brezbrizno in površno, dokler se mu ni ustavil pogled ob senzacionalni novici, ki je razburjala vse petrograjske dvorne kroge.

Novica je oznanjala, da se bo v najkrajšem času poročila znana krasotica, dvorna dama madama de Lux in da bo vzela nekega ruskega velikega kneza. Tej zvezi so pa baje napoti velike zapreke, in vse skupaj ovija precej romantična preteklost.

V zvezi s tem je omenil poročevalce nekega knežjega komornika, ki se je poročil z neko operno pevko.

Knezu Soboleju so se tresle roke in bil je kot prazna ruta.

Če se to poročilo aresniči, je vse upanje izgubljeno. Ako je Sobolej prekršil carju račune, ne sme niti upati, da bi se kdaj sprijaznil z njim.

Sobolej je stresel mraz, takoj nato so se pa pojavile potne kaplje na njegovem čelu.

Vso noč ni spal, in neprestano mu je blodila po glavi strašna misel: Ne, s carjem se ne bo mogoče pobotati.

Naslednjega dne je pa časopisje objavilo drugo novico, še hušo od prve.

Madama de Lux se je poročila s carjevim adjutantom, grofom Karničevim.

Sobolej je predobro vedel, da nimata niti Karničev niti madama premoženja, in da je moral car precej globoko poseči v svojo blagajno, da je omogočil to zvezo.

Car pa ni bil posebno darežljiv ter je smrtano sovražil, ne onega, kateremu je daroval, pač pa onega, zastran katerega mu je bilo treba darovati.

Knez se je tolažil z mislijo, da je vse tozadevno pisarjenje povsem navadna časnikarska flava in da je madama de Lux in Karničeva združila edinole čista in nesebična ljubezen.

Prešel je dan za dnem, pa iz Petrograda ni bilo nobenega poročila.

Sobolej je živel v mrzličnem razburjenju. Vedno bolj se mu je dozdevalo, da je padel v nemilost, in da iz tega propada ni nobenega izhoda več.

In ko je čakal štirinajst dni ter še ni dobil nobenega glasu iz Petrograda, je tako zbolel, da se je začel bati zdravnik najhujšega.

Njegovi žveži so bili uničeni, njegove telesne moči so bile izčrpane. Ni mogel ne jesti ne spati. Kot blede senca se je vlačil po prostornih miškovskih dvoranah. In ko je hodil po noči s svečo v roki po stopnicah, iz dvorane v dvorano, mrmrajoče nerazumljive besede, so se posli križali in šepetali:

(Dalje prihodnjik.)

Ali so bolezn dedne?

Marsikomu se bo zdelo to vprašanje odveč, saj nam vendar vsakdanje življenje daje nanje vsakega trdilen odgovor. Stvar pa ni tako enostavna.

Da se lastnosti podedujejo, ni dvoma. Barva oči, kože, las n. pr. prehaja s staršev na otroke, vnukove itd. Ravnotako karakteristične poteze v obrazu; če gledamo slike starih Habsburžanov, bomo lahko sledili veliki spodnji ustnici v pozne generacije nazaj. Dedni so nekateri talenti, tako za glasbo, matematiko itd.

Kako pa se podedovanje izvende?

Vsako bitje zraste iz dveh delov, iz očetove in matrine, iz semenske in jajčne stanice. V teh dveh sestavnih delih so zaporedne v krali vse lastnosti obeh staršev. Kakor hitro se je jedri spojitja, kakor hitro se vsebina obeh stanice zlije, je akt dedovanja dovršen. Kar se še po tej spojitvi pridene porajajočemu se bitju, ni dedno, ampak prirojeno in privzgojeno.

Kako je torej z boleznimi?

Bolezen ni nikakoli lastnost matere, več proces: odzvojen funkcije, ki je treba reagirati na dražljaj. Kar se podeduje, so organi in njih funkcije. Bolezen se ne podeduje, kakor se ne podedujejo dražljaji in naloge.

Tuberkulozo smatramo navadno za dedno. Da pa otrok tuberkuloznih staršev oboli na isti bolezni, se da razlagati s tem: 1. da je dobil pred rojstvom, 2. da se je rodil sicer zdrav, a da je imel manj odpornosti in je bil torej bolj sprejemljiv za okuženje kakor kdo drug, 3. da je imel spričo občevanja z bolnimi starši več prilike za okuženje in 4. da je bil zdrav, a se je slučajno okužil kdo drug.

Kaj je tuberkuloza? Bozja med organizmom in bacili (tuberculi). Tuberculi niso sestaven del osnovne rodiljske stanice in se torej ne morejo podedovati. Seveda je pa mogoče, da je težko bolna mati še pred porodom okužila svoje dete. Takšna bolezen je prirojena. Tuberkul je prirojen iz vnanjega sveta skozi materino telo do zarodka in je mlaletu bitju visil boj za življenjski obstanek. Še predno se je to bitje zavedlo življenja.

Jabolka n. pr. podedujejo barvo, obliko, velikost, okus, vonj itd., ne podedujejo pa črva. A črv se raje loti jabolka tega drevesa kot onega; imajo namreč podedovanje gotove lastnosti, radi katerih črvu kaj prija. V resnici so otroci jetičnih staršev bolj dovzetni za tuberkulozo morla zato, ker imajo bolj ozek preni toč, s pomanjkljivo razvitimi pljuči. Na ta način imajo več podlage in nagajenja za obolenje. Za doho "bacile" že posrebe bolni rodilji, ki jih izločajo na milijarde, da krožijo po sobi med orahom in z prahom neposredno prihajajo do pljuči. Zdad nam je odgovor na dlani: bolezen sama ni dedna, pač pa se s premajhno odpornostjo organov in funkcij podeduje podlaga zanjo.

Površen presojevalec bi utegnil izraziti očetek, da je iskanje odgovora na vprašanje, v koliko da so bolezn dedne, brezpredmetno. Novo pojmovanje dednosti pa ima pred vsem to zaslugo, da pred gotovimi boleznimi ne klonimo fatalistično tilnika, marveč da oddaljimo vse škodljive vplive in da po dednosti obremenjena zadostno oborožimo, da jo mogel kljubovati vsem zlim učinkom.

Seznam v resnici dednih bolezni pa ni tako obsežen, kako se lajku dozdeva. Sem spada strjevanje krvi, protin (ta se v 90 odstotkih slučajev prinese na potomce), barvna slepota (in še nekateri očesni defekti), sladkorna bolezen (pri tej bolezni organizem ne razkrajja in ne izrablja sladkorja) in nekatere duševne bolezni. Pa še o teh bi se lahko reklo, da so dedne le njih podlage. Tako n. pr. barvno slep otrok šele tedaj občuti svojo bolezen, kadar se mu iz vnanjega sveta stavi gotova naloga, gotov dražljaj, na katerega ne more dovoljno reagirati.

POMANJKANJE SRAJ V BERLINU.

Berlin, Nemčija, 13. marca. — Berlin, ki je na višku največje družabne sežije, trpi vsled novega pomanjkanja, namreč pomanjkaja sraja. Številne slavnosti tekom februarja in marca so popolnoma izčrpale zalogo sraja, posebno v prodajalnah prve vrste in posledica tega je bilo neobičajno veliko število maskerad, na katerih ni treba nositi finih sraja.

Prodajalec pojasnjuje položaj s tem, da se je vršil poleg številnih privatnih in napol privatnih prireditelj tudi veliki Avstrijski ples, katerega se je vdeležilo pet tisoč oseb, nadalje filmski ples, ples natakarej ter veliki ples hotelskih uslužbencev. Vse te afere so izčrpale zalogo finih sraja v Berlinu.

Položaj bi ne bil tako slab, če bi mogel človek, ki ima dve taki srajci, poslati eno v palnico ter jo dobiti nazaj v par dneh, a tukaj je treba štirinajst dni do evnega meseca, da se očisti srajec. Vsed tega so ljudje kupovali nove srajce.

Veliko je tudi povpraševanje po črnih plesnih oblekah, ki imajo v Berlinu svojo posebno obliko.

Podjetniki so prišli vsled tega na idejo, da prirede maskerade, na katerih ni treba nositi belih večernih sraja.

Ravnatelj Koehler, bogat Berlinčan, ki je prisostvoval pretekli teden neki taki maskeradi, bi lahko še sedaj hodil naokrog obločen kot vagabund, če bi ne imel dobrih prijateljev. Ko se je vrnil domov v svoji razgrižani obleki, je našel, da je njegova služkinja pobegnila ter odnesla s seboj vse vrednosti, vključno njegovo garderobo. Šele naslednji dan je mogel dobiti denar v banki.

Taki maskeradni plesi pa niso tako enena oblika zabave kot bi človek mislil. Trije različni popki stanejo štiri dolarje. Pri vratih pa jemlje vlada tako visoke davke, da stane vstopnina skoro štiri dolarje pod pogojem, da traja ples le do dveh zjutraj in ne dalje.

Kljub temu pa raja celo mesto.

Vsak petec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENI MATICE"

Za štiri možke glasove Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00

"GLAS NARODA"

2 Cortlandt St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Steyer, Md.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICALIST MOŠKIH BOLEZNI

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih. In ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenicu, revmatizmu, katar, zlato žilo, naduhatost, Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York

Steyer, Md.

ROYAL MAIL

po Jugosl. vladi pooblaščen parobroda preko morsk. NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Ohio", "Ordnas", "Orca", "Orbita"
Ti parniki so novi in moderni v vsakem oziru, najbolj priljubljene potnike in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.
Zdrava, tečna in obilna hrana se servira vsem potnikom na belo pokritih mizah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York

Listnica uredništva.

Več rojakov nas je zadnji čas vprašalo, kakšne so delavske razmere v Južni Ameriki. Človek, ki se tam kaže trgovine loti, bo najbrže se precej dobro opravi, toda prvi pogoj je znanje jezika. Navdušeni delavci se pa v Južni Ameriki stokrat slabše godi kot pa v Severni.

Jugoslovanski časopis "Jadrani", ki izhaja v Buenos Aires, Argentina, je objavil pismo Slovenca Petrinja, v katerem mladi izseljenec svari naše ljudstvo, naj ne zapušča nepremišljeno domovine, kajti večina izseljenec živi v novem svetu pod neprimerno težnjimi okolščinami, kakor pa doma. Zlasti nevarno je izseljevanje za one, ki ne znajo tujega (španskega) jezika in ki tudi nimajo svojcev ali pa zagotovljenega zaslužka v novem svetu. Taki reveži postanejo običajno predmet najhujšega izkoriščanja, kakršni v domovini nikoli ne bi bili. Pamagati pa si poznajo več ne morejo. Tovarniški delavci zaslužijo v brezizjemnem 8-urnem delavniku komaj za svojo potrebo. Kdor si hoče kaj prihraniti, mora delati 12, 16 ali celo 18 ur na dan, česar bi v domovini gotovo ne storil.

Opozorjamo naše ljudi na to pisano izseljenca, ki jih kliče k previdnosti, kajti prepozno kesanje ne pomaga prav nič!

Izseljeniški komisariat v Zagrebu pa javlja: Vlada države Sao Paulo v Braziliji ima namen podpirati izseljevanje tujih delavcev v svoje kraje plantaž kave s tem, da izseljenec, kateri se ji zide sposoben, plača prevoz iz starega kraja do delodajalca. Razmere na teh plantažah kave so — navzlic redkim povodnim vestem, ki prihajajo s kake stare fazende — take, da se mora naše izseljenec v vsakem slučaju opozoriti, da se ne selijo v Sao Paulo. Izseljenec imajo silno naporno delo na plantažah kave, v nezdruvi klimi, in njihovi delodajalci — veleposelniki — jim ob vsaki priliki utragajo na plači take svote, da si najmanjverjeto delavce ne more prihraniti ničesar, temveč se mora celó pri gospodarju zadolžiti.

Torej bodite previdni!

VAŽNO!

JOSIP ČERNE naj se takoj zglasi pri Dr. Jolmu Boer v Hopkins Hospitalu v Baltimore, Md. Rosalia Černe, Steyer, Md.

(17-18-3)

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Steyer, Md.

Kretanje parnikov - Shipping News

20. marca:	Cleveland, Cherbourg in Hamburg.	6. aprila:	Aquitania, Cherbourg; Chicago, Havre.
21. marca:	Mindakanda, Cherbourg in Hamburg.	9. aprila:	Homerie, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Rochambeau, Havre.
22. marca:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Saxonia, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg.	21. aprila:	Paris, Havre; Berengaria, Cherbourg.
23. marca:	Bremen, Bremen.	26. aprila:	Majestic, Cherbourg; Albania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg.
27. marca:	Dulio, Genoa.	29. aprila:	Republia, Cherbourg.
28. marca:	La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Andania, Cherbourg.	30. aprila:	Mauretania, Cherbourg.
29. marca:	2. aprila:	3. maja:	Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Pres. Wilson, Trist; La Savoie, Havre.
30. marca:	5. aprila:	7. maja:	Aquitania, Cherbourg.
31. marca:	6. aprila:	10. maja:	Homerie, Cherbourg; America, Cherbourg.
		14. maja:	Paris, Havre; Martha Washington, Trist; Berengaria, Cherbourg.

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA

od NEW YORKA DO TRSTA (preko Genova)

Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi veličastnimi parniki, "DULIO" ... 27. marca; 1. maja; 17. junij. GLOMBO ... 16. aprila; 21. maja; 1. julija. GLOMBO ... 25. junija; ... 4. avg. GIULIO CESARE 8. julij; 16. avg.; 19. sept. Največji in najhitrejši parnik na olje za Sredozemsko morje.

Obdobje katone tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske. Pri okusnih obedih je vino brezplačno. Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali na naravnost pri NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italia-America Shipping Corporation

1 State Street General Agent New York

Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Anthony Mikalč, Box 7, Herrick, Ohio. (17-19-3)

Issem ANTONA KOŠIR, podnagač Opalčarjev iz Travnika pri Loškem potoku. Pred tremi leti je prišel iz stare domovine, Mislim, da se nahaja v Clevelandu, Ohio, zato prosim tamošnje rojake, da mi naznajo